

[Finansministeren]

sat forhandling om og indgåelse af låneaftaler på det tidspunkt, der giver bedst mulige vilkår, så vidt muligt kombineret med en mulighed for at holde en del af lånebeløbene i reserve til senere hjemtagning.

Der er i 1977 sket en positiv udvikling i Danmarks valutalikviditet, ligesom den private låntagning i udlandet har været stigende. Den androg i 1976 ca. 1,5 mia kr., medens den i de første 3 kvartaler af 1977 har udgjort omkring 5,6 mia kr. Det er regeringens opfattelse, at den stedfundne forbedring er en nødvendig forudsætning for at føre en stabil valutapolitik, og valutareserven må ikke reduceres ved dækning af det udenlandske finansieringsbehov. Den udenlandske låntagning må derfor videreføres i det omfang og den takt, som finansieringsbehovet sammenholdt med lånemuligheder og -vilkår betinger.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om internationale reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri.

(Lovforslag nr. L 88. Fremsat 11/11 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren B. Jørgensen (S):

Siden vi i 1971 vedtog loven om reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri, er der både internationalt og nationalt sket væsentlige ting inden for fiskerierhvervet.

Vi anede ikke i 1971, at vi i året 1977 ville have fiskerizoner på op til 200 sømil. Vi vidste heller ikke dengang, om vi ville blive medlem af EF, og at vi derfor i dag opererer med et EF-hav. Udviklingen har også medført, at vi i de seneste år har indført kvoteringer for flere fiskearter, ligesom vi på anden måde her i folketinget nationalt har lovgivet på fiskeriområdet. Men også andre lande har måttet regulere deres fiskeri i erkendelse af, at havets levende ressourcer ikke er udtømmelige.

Når et land, der ikke er medlem af EF, tillader andre landes fiskere at fiske inden for det pågældende lands 200 sømils grænse, så kan det land, for at have hånd i hanke med, hvor meget der fiskes i dets område, stille visse krav til andre landes fiskere. Det er for at kunne opfylde de krav – og det er det egentlige i lovforslaget – som andre lande måtte stille til danske fiskere, der ønsker at fiske på disse landes fiskeriterritorier, at ministeren nu ønsker en tilføjelse til loven. Vi har mærket os, at disse foranstaltninger og forskrifter først skal gennemføres efter forhandling med Dansk Fiskeriforening og Danmarks Havfiskeriforening.

Med disse bemærkninger kan jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne tilsige ministeren en positiv behandling af det foreliggende forslag.

Erlendsson (FP):

Den stadige strøm af reguleringer, som dansk fiskeri må finde sig i, er i væsentlig grad forårsaget af regeringens hovedløse og resignerende politik. Der er fortvivlelse i mange nordjyske fiskerhjem over den nye situation, at et givtigt industrifiskeri ved den norske kyst, specielt ud for Egersund, nu er blevet så stærkt begrænset som, tror jeg nok man kan sige, en hævnakt over for danskerne, fordi Danmark har indført begrænsende foranstaltninger med hensyn til rejfiskeriet i de grønlandske farvande.

At det specielt er industrifiskeriet, det går ud over, er så meget mere uforståeligt, som det er påvist af danske fiskeribiologer, at en væsentlig faktor til at fremme konsumfiskeriet er, at der fiskes hårdt på industrifisken, som er en konkurrerende faktor med hensyn til den føde, der er i havet.

Nu må vi altså se, at fiskeriet er kommet i en ny alvorlig situation. Det er ikke kommet som lyn fra en klar himmel. Der kom meddelelse fra nordmændene om det, allerede en måned før denne regulering skulle indføres. Det kom til fiskeriorganisationerne, men det har naturligvis ikke været ukendt for fiskeriministeriet.

Det er klart, at når fiskeriorganisationerne får til opgave at udvælge en lille brøkdal af de skibe, der plejer at drive deres fiskeri i disse farvande, hvortil vi må mene at vi har historiske rettigheder, hvad der jo også har

[Erlendsson]

været et stærkt argument i den diskussion, der er ført om de foranstaltninger, der skal indføres over for fiskeriet, så kunne fiskeriministeriet, da det så de vanskeligheder, som fiskeriorganisationerne havde, have grebet ind for længst, hvis man ikke mente, at man havde bemyndigelsen i saltvandsfiskeriloven. Det kunne man godt tro, idet der i § 20 a, den ændring, som blev vedtaget i juni måned 1976, står, at fiskeriministeren kan foreskrive begrænsninger af fangstmængde og/eller fangstindsats samt fastsætte nærmere regler til gennemførelse af sådanne begrænsninger. Det er kun de nærmere regler, man taler om her. Det er ganske vist på national basis, man foreskriver sådanne foranstaltninger, men hvad har det at gøre med, om det er på grund af internationalt pres, at de må gennemføres? Det bliver stadig en national foranstaltning.

Det vil sige, at når ministeren kommer nu med så stor forsinkelse og beder om en sådan bemyndigelse, så kan man med rette rette bebrejdelser imod ham, fordi han ikke tidligere er fremkommet med et sådant forslag, som i den nuværende situation naturligvis er ganske nødvendigt, hvis vi ikke helt skal miste muligheden for at tage nogle af de fangster, som vi før har taget i et helt andet omfang.

Kofoed (V):

Dansk fiskeri har i det sidste par år været genstand for stadig større offentlig interesse på grund af de problemer, der har vist sig i form af kvotabestemmelser, stop for fiskeri og områdebegrænsning. Årsagerne hertil er dels af saglig, dels af politisk karakter. Fiske-mængden af arter, der normalt foretrækkes til konsum, er blevet mindre, og der er skabt en mængde politiske problemer, fordi den enkelte stat ønsker at få så stor fordel af disse reguleringer som muligt for at få tag i den resterende konsumfiskebestand.

Hvis vi tager den offentlige debat, så har den været præget af gensidige beskyldninger på det internationale plan for rovfiskeri i hinandens farvande. En del, også i den danske offentlighed, har ment, at det især var det danske industrifiskeri, der var årsagen hertil, og man har fremsat udtalelser om, at det måske var derfor, Nordsøen var ved at være tømt for fisk.

Det ser imidlertid ret sikkert ud til, at den samlede mængde af alle fiskearter har holdt sig helt konstant. Der er biologiske undersøgelser, der viser, at biomassen i Nordsøen konstant ligger på ca. 8,5 mill. t, og det har den gjort de sidste 10 år. Det vil altså sige, at dér, hvor det er gået galt, er åbenbart for de konsumegnede fiskearter, som har efterladt et tomrum, hvad der formentlig har været årsagen til, at de ikke-konsumegnede fiskearter er kommet i overtal. Det er en problemstilling, som er relativt ny inden for fiskeriet, og det er en problemstilling, som kommende reguleringsforanstaltninger også må tage hensyn til.

Denne fiskeripolitiske situation er vel også en af årsagerne til, at ministeren nu kommer med sit forslag om tilføjelse af et stk. 3 til § 1 i lov om internationale reguleringsforanstaltninger vedrørende fiskeri. Jeg kan sige på venstres vegne, at vi i store træk i princippet er enige i regeringens forslag, for det er selvfølgelig nødvendigt, at administrationen får visse værktøjer til at regulere de mængder af fisk, man politisk bliver enige om at der skal fiskes.

Jeg vil gerne sige, at forhistorien til dette taget i betragtning finder jeg det meget besynderligt, at ministeren først kommer med forslaget nu. Efter visse forlydender vidste ministeren for flere måneder siden, at vores fiskeri i dette farvand ved Norge havde nået et omfang, som oversteg 1976-fangsten. På den baggrund er det besynderligt at iagttage regeringens passivitet, al den stund man på EF-basis i forbindelse med Norgesforhandlingerne var enig om, at man skulle have en standstill-periode. Hvis ministeren har været vidende om, at vi har overskredet 1976-fangsten, så undrer det mig virkelig såre, at man først på nuværende tidspunkt kommer op af starthullerne og finder ud af, at den lov, man har, ikke er tilstrækkelig. Hvorfor har man ikke taget fat på disse problemer før? Hvorfor har man ikke – eller har man? – orienteret fiskerne på et vist tidspunkt om, at nu var den ved at være gal?

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvis han nu får denne lov igennem, hvordan han egentlig vil administrere § 1, stk. 3. Ministeren behøver ikke svare her, men i udvalget bør vi have i hvert fald nogenlunde sikkerhed for, hvordan ministeren vil administrere disse licensordninger.

[Koføed]

Endelig har jeg spørgsmålet: er ministeren sikker på, at det lovforslag, han nu kommer med, eller den lovgivning, han har, er tilstrækkelig til at indføre licensordninger inden for de danske farvande, således at vi en anden gang ikke kommer i samme situation, hvor man pludselig må lave et stop eller en eller anden tosset ordning, fordi situationen er løbet fra os? Jeg tænker på reguleringsforanstaltninger for Østersøen og Nordsøen. Fiskeriministeren ved jo, at man ikke kan have kvoteringsbestemmelser i Nordsøen, for det resulterer i, at både fra Nordsøen, når denne kvota er fisket op, går ned i Østersøen og fisker på den kvota. Man bliver nødt til at acceptere, at når man har en kvoteringsordning, så skal man også have administrationsapparatet.

Jeg spørger altså ministeren, om han har tilstrækkelig lovhjemmel i den bestående lovgivning; eller kommer han med flere ændringer og flere ønsker om at få hastesager igennem folketinget? Jeg synes ikke, at vi er interesserede i at få hastesager én gang til.

Grove (KF):

Da vores fiskeriordfører ikke kan være til stede, skal jeg fremlægge det konservative folkepartis stilling til det fremsatte lovforslag.

Vi er indforstået med, at der i disse sager gives ministeren en lovhjemmel til at administrere fiskeribegrænsninger i farvande uden for EFs havområde, når sådanne begrænsninger bliver os pålagt af de respektive lande. Vi føler os dog ikke overbevist om, at en sag, hvor det drejer sig om uddeling af 50 bådlicenser for resten af året til norske farvande, er begrundelse nok til at haste lovforslaget igennem. På denne årstid er det meget begrænset, hvor meget et sådant fiskeri betyder i forhold til det, vi går ind for ved uddeling af bådlicenser.

Når vi har accepteret det system, kommer vi ikke af med det igen, og vi kan frygte, at resultatet bliver, at nordmændene så blot kommer igen efter nytår og meddeler, at fiskeriet skal fortsætte med denne form for reguleringer, men måske med et lidt større antal licenser. Fiskerne har jo allerede meddelt, at de ikke kan arbejde med en sådan form for regulering, og det forstår vi egentlig udmærket at de ikke kan. Vi ønsker derfor, at ministeren skal genforhandle sagen med

nordmændene, med det pålæg, at man får opnået en aftale om at ændre begrænsningen til at være en fiskerikvota plus en begrænsning af, hvor mange både der må være i fangstområdet på samme tid.

Vi ved godt, at danske fiskere måske har taget lidt let på en sådan ordning tidligere, men jeg er sikker på, at man i dette tilfælde forstår alvoren i de norske krav og derfor vil hjælpe til med at få en sådan ordning til at fungere tilfredsstillende og let, både for os og for nordmændene.

Vi vil altså ikke afvise nødvendigheden af det fremsatte lovforslag, men vor endelige stilling til lovforslaget vil afhænge af, hvilken garanti ministeren kan give for, at der bliver gjort alt, hvad der er gør ligt, for at opnå en aftale som den skitserede.

Vi vil gå ind i et positivt udvalgsarbejde, og vi håber også, at vi får en god lov ud af det i den sidste ende.

Bodil Liventhal (CD):

Da mit partis ordfører desværre ikke kan være til stede, skal jeg på centrumdemokraternes vegne meddele, at vi kan støt-te forslaget.

Bjørn Poulsen (SF):

Der er jo allerede sagt mange ord om dansk fiskeris situation, og den er ikke særlig lys i dag, det kan vi vel hurtigt blive enige om.

Når man tager situationen, som den er inden for det danske fiskerierhverv, og når man tager de restriktioner, som man har været nødt til at lægge på dette erhverv med hensyn til kvotaordninger, og når man tager den politik, som det ser ud til at EF skal køre på dette område, synes jeg, at det lovforslag, som her er fremsat af fiskeriministeren, har nogle virkelig gode intentioner. Vi fra SFs side har den opfattelse, at det er slut med dette meget frie fiskerierhverv. Jeg tror ikke på, at det kan fortsætte på den måde, det har gjort indtil nu, og vi mener, at netop en licensordning vil være en løsning på en del af fiskeriets problemer, en løsning, som vi absolut kan støtte.

Vi tror ikke på, at kvotaordninger alene kan klare de problemer, vi har. De kan klare nogle af dem. Når man tager forholdet mellem fiskeriet i de forskellige danske farvande,

[Bjørn Poulsen]

når man tager de muligheder, der er for at flytte en fiskerkutter fra det ene farvand til det andet farvand, når man tager de muligheder, der er for at flytte en støvsuger, som jeg vil kalde notfiskerbådene, fra det ene farvand til det andet, i betragtning, så tror jeg ikke på, at kvotaordninger som sådanne vil være en økonomisk særlig afbalanceret måde at gøre det på, idet det absolut vil være til stor fordel for dem, der har de meget moderne kuttere. De små kuttere vil nok få nogle problemer i det lange løb, som vi ikke kan være bekendt at give dem. Samtidig kan de tanker, som SF tidligere har haft om fiskeriet, nemlig at det, der kaldes en bopælspligt, skal med ind i billedet, meget nemt samarbejdes med licensordninger.

Forslaget, som det ligger i dag, har derfor absolut vores sympati. Ligesom en tidligere ordfører har jeg spekuleret lidt over, hvorledes § 1, stk. 3, skal administreres, og jeg er meget spændt på fiskeriministerens svar. Det kan der nok ikke svares på i dag, men vi har jo også et par møder i fiskeriudvalget, hvor vi skal snakke om det.

Mens vi nu er i gang med fiskeriforslag, vil jeg bemærke, at jeg ser dette, som jeg tidligere har sagt det, som en begyndende fiskeripolitik, og jeg mener virkelig, at man kan begynde en fornuftig fiskeripolitik ved at indføre licensordninger.

Jeg kan altså ikke lade være med at spørge fiskeriministeren, om det er rigtigt, som jeg tidligere har hørt, at der er nedsat en fiskerikommission i dette land. Så vil jeg da også meget gerne spørge med det samme, hvis det er rigtigt, hvornår vi så får noget resultat fra den fiskerikommission.

Fuglsang (DKP):

Jeg må først sige, at jeg faktisk ikke er i stand til at se de helt store perspektiver i dette forslag. Så vidt jeg kan se, og ud fra den baggrund, som jeg kender til, har regeringen simpelt hen fået stolen sat for døren, i dette tilfælde som følge af norske krav om ganske store begrænsninger og krav om licenser med hensyn til fiskeri i norske farvande.

Jeg ved ikke, hvilke betingelser der i øvrigt ligger, om der ligger andre betingelser end de rent mængdemæssige. Derfor kan vi roligt sige, at vi ikke ved, hvordan disse betingelser senere hen måtte udvikle sig, og det vil jeg

såmænd heller ikke forlange at ministeren skal svare på nu.

Når man ser selve situationen, så vil jeg nok sige, at for mig er det lidt uretfærdigt, når bl. a. hr. Erlendsson søgte at lægge det fulde ansvar over på fiskeriministeren og regeringen, sådan som han gjorde, da han sagde, at den stadige strøm af reguleringer alene skyldes regeringens hovedløse politik. Nej, jeg tror nu nok, at ansvaret for, at vi er kommet dertil, hvor vi er, i høj grad må deles mellem dem, som i sin tid fik Danmark ind i fællesmarkedet, og som stadig støtter fællesmarkedet og følgelig mener, at vi er nødt til så temmelig blindt at underordne os fællesmarkedets politik.

For mig at se måtte det rimelige simpelt hen være, at man erkendte, ikke mindst over for fiskerne, at fællesmarkedet heller ikke for deres vedkommende opfyldte det, man lovede, nemlig orden på havene, fornuftige reguleringer landene imellem med hensyn til fiskeriet, og at der tværtimod her er skabt et kaos, som fiskerne lider under, og som fører til stadige modsætninger og modforholdsregler de forskellige nationer imellem. Det er sikkert rigtigt, som det er antydnet af nogle af ordførerne heroppe, at dette norske skridt kun må betragtes som et første skridt, og at der senere kan ventes både det ene og det andet i så henseende.

Med hensyn til selve forslaget er det sagt, at meningen synes at være god nok, og det kan den for så vidt også være. Men her er et af de forslag, hvor det i høj grad drejer sig om, hvordan det bliver administreret, hvor virkningerne afhænger af dette. Jeg synes, det er udmærket, at man vil tage fiskeriorganisationerne med på råd; det kan kun gøre det bedre. Men det afgørende vil altså være, til hvem og efter hvilke principper man uddele de licenser, der her kan blive tale om.

Bolvig (RV):

I vores ordførers fravær skal jeg blot understrege, at det radikale venstre deler regeringens opfattelse af nødvendigheden af en hurtig gennemførelse af det fremsatte lovforslag, hvorfor jeg kan tilsikre ministeren en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Alice Hedegaard (DR):

[Alice Hedegaard]

Det foreliggende lovforslag vil give fiskeriministeren beføjelse til sammen med visse fiskerierorganisationer at udvælge et bestemt antal fiskerfartøjer samt fordele fangstmængden m. v. Det er en bemyndigelseslov, der må give store betænkeligheder, men da den nødvendiggøres af Norges restriktioner, er det sikkert svært at finde en anden løsning, der er acceptabel for de danske fiskere. Men en indblanding i erhvervslivet er det.

Det er sikkert også imod ministerens ønske at skulle foretage en sådan udvælgelse af fiskerkuttere, idet det vil komme til at ramme specielt de nordjyske fiskere meget hårdt. Så vidt jeg har kunnet få oplyst, vil kun ca. 10 pct. af dem, der normalt fisker i de pågældende farvande, kunne få licens.

Retsforbundet vil uden begejstring kunne stemme for lovforslaget.

Kurt Hansen (VS):

Det er selvfølgelig nødvendigt, at ministeren konkretiserer, hvordan det nye stk. 3 skal administreres.

Jeg vil da godt sige, at vi mener, det er nødvendigt, som situationen er i dag, at ministeren får den beføjelse, som han her har bedt om. Vi er i VS af den opfattelse, at der må ske nogle reguleringer af fangsten. Det er slet og ret nødvendigt, hvis man ikke vil ødelægge naturgrundlaget ud i al fremtid. Vi har da også flere gange, når vi har diskuteret disse sager omkring kvoteringsordninger og begrænsninger i øvrigt, klart tilkendegivet, at vi mener, at det er en absolut nødvendighed, hvis man skal have en langsigtet fiskeripolitik.

Det forslag, vi behandler i dag, indeholder det principielt nye, at der lægges op til nogle licensordninger. Jeg vil da godt sige for VS' vedkommende, at vi mener, at licensordninger i det hele taget er en bedre model at bruge end kvoteringsordninger. Ved at bruge disse licensordninger kan man på en langt bedre måde styre og planlægge ud i fremtiden. Man kan få et jævnt fiskeri hele året, og de arbejdere, der er ansat på fiskefabrikker og lignende steder, kan få langt bedre arbejdsbetingelser. Nu ved jeg godt, at der i forbindelse med dette forslag ikke lige netop er tale om konsumfiskeri, men jeg ser det som et princip, der kan udvides, noget, som

kan danne grundlag for en styring af den kommende fiskeripolitik.

Jeg har også et konkret spørgsmål til ministeren, og det er i forbindelse med de organisationer, der skal forhandles med, før ministeren udfærdiger forskrifter og gennemfører foranstaltninger for dansk fiskeri osv., det, som er nævnt i § 1, stk. 3. Jeg vil godt spørge ministeren, hvad årsagen er til, at man udelukkende vil lave disse ting sammen med Dansk Fiskeriforening og Danmarks Havfiskeriforening. Hvorfor har man f. eks. ikke Specialarbejderforbundet i Danmark med inde i det billede? Specialarbejderforbundet i Danmark er det eneste forbund, som har en formuleret, eller i hvert fald begyndende formuleret, fiskeripolitik, og af de mennesker, som nu er beskæftiget med disse sager omkring fiskeriet, er 5-6 gange så mange medlemmer af Specialarbejderforbundet, som der er kutterejere m. v. Det var måske en idé at forsøge på at få nogle af Specialarbejderforbundets fiskerimæssige synspunkter ind i sagen her.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne have lov til at takke for en overordentlig positiv modtagelse af forslaget. Jeg har noteret mig, at intet parti har taget afstand fra at medvirke til gennemførelsen.

Der er, hvad der er naturligt, sat nogle spørgsmålstejn ved ting, som man ønsker drøftet nærmere, og der er også fra flere ordføreres side givet udtryk for, at det ikke er med den store glæde, man medvirker til disse foranstaltninger, men at man giver tilslutning ud fra den betragtning, at det er nødvendigt.

Jeg kan helt bekræfte den vurdering, fru Alice Hedegaard anlagde, om, at det sikkert heller ikke var således, at ministeren med særlig glæde skulle gå ind i dette arbejde med at foretage denne udvælgelse. Det er rigtigt. Derfor forsøgte vi også, så længe det var muligt, at undgå at komme ind i denne situation og at forhandle os til andre løsninger på de problemer, vi står over for. Men i en situation, hvor dette ikke var muligt, har jeg ikke kunnet se, at der er nogen vej udenom. Vi må af hensyn til at sikre dansk fiskeri i størst muligt omfang påtage os de ulemper og det besvær, der følger med at administrere en sådan ordning.

[Fiskeriministeren]

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger her ved første behandling, men jeg vil gerne sige, at den argumentation, man har brugt som baggrund for de krav, der er stillet fra norsk side, ikke er, som hr. Erlendsson var inde på, spørgsmålet om rejfiskeriet ved Grønland. Den argumentation, de har meddelt EF, som de jo fører disse forhandlinger med, er, at stigningen i industrifiskeriet har været af en sådan størrelse, at de har set sig nødsaget til at gribe ind.

Her vil jeg gerne sige, bl. a. til hr. Kofoed, at det er rigtigt, at jeg længe har været vidende om, at vi har fisket mere industrifisk, først og fremmest tobis, i de norske farvande, end vi gjorde i 1976, og jeg kan da sige til hr. Kofoed, at det har de norske myndigheder også vidst. De har vidst det i hvert fald siden den 1. juli og formentlig også tidligere, uden at de har følt anledning til at gribe ind. Jeg synes også, denne betragtning skal med ind i vurderingen af, om der var rimelighed i at tage et dansk initiativ på et tidligere tidspunkt. Jeg erindrer om, at det norske ønske om foranstaltninger jo i første omgang kom til udtryk ved, at de ønskede oplyst, hvilke både der ville fiske i de norske farvande i november og december måned. Det var tanken at iværksætte denne foranstaltning pr. 10. oktober. Op til denne dato fik de oplysninger om disse både. Vi har bedt fiskerionisationerne oplyse dem, og det var en liste, der omfattede mere end 700 både.

På den baggrund foretog Norge det yderligere skridt, at man meddelte, man kun ville give licens til 50 både. Det blev derefter forhandlet mellem EF og Norge, og det er klart, at vi søgte at få denne foranstaltning ændret til at være en begrænsning af den samlede fangstmængde, vi kunne få lov til at tage i den resterende del af året. Det lykkedes som bekendt ikke, og derfor har jeg valgt at fremsætte dette forslag.

Jeg skal give den oplysning til Folketinget, at der er sket det siden, at Norge har trukket tilsagnet om disse 50 licenser for den resterende del af året tilbage og meddelt EF, at man ikke accepterer fiskeri efter tobis og sperling før den 1. januar 1978. Denne sidste meddelelse kommer i fortsættelse af de nyeste oplysninger om fangstmængderne.

Samtidig har Norge meddelt EF, at man vil opretholde licenssystemet også efter den 1. januar 1978, og at der senest den 1. de-

cember i år skal foreligge ansøgninger om licens og foreligge fiskeplaner som en forudsætning for, at fiskeriet kan fortsætte efter den 1. januar 1978. Derfor er jeg nødt til at sige til de ordførere, der har strejft, at det måske ikke er så vigtigt med de 50 licenser, så vi kan tage os god tid: vi skal tage os den tid, der skal til for at gennemføre denne lovgivning forsvarligt, således at de oplysninger, Folketinget ønsker, foreligger, men vi skal skynde os så meget, som det overhovedet er gørligt, for at sikre størst muligt fiskeri fra den 1. januar 1978.

Jeg skal derudover sige til hr. Kofoed, som rejste spørgsmålet om licenser for andre farvande, at det er ikke nogen ny problemstilling. Den har været fremme før, og så sent som tirsdag aften rejste hr. Svend Andersen (Bornh. a.) sagen under et møde på Bornholm. Jeg kan sige, at det er min vurdering, at den hjemmel, jeg skal bruge, har jeg i saltvandsfiskeriloven, hvis vi skal have licenser for danske farvande. Men jeg vil ikke afvise, at der kan blive tale om ændringer i den lovgivning, der ligger bag gennemførelsen af EFs forordninger, og vi har også i statsministerens skriftlige redegørelse adviseret, at der i konsekvens af de beslutninger, der bliver truffet om EFs interne fiskeripolitik, kan blive tale om ændringer i den lovgivning, der ligger bag gennemførelsen af disse foranstaltninger. Det bliver i så fald ikke nogen hastelovgivning, men det bliver en naturlig konsekvens af de forslag, der måtte blive vedtaget i EF.

Jeg skal til hr. Bjørn Poulsen sige, at fiskerikommisionen, som det fremgik af vores drøftelser i foråret, er nedsat og arbejder. Men det vil da også huskes, at en væsentlig forudsætning for færdiggørelsen af dette arbejde er jo en større afklaring af, hvorledes den interne fiskeripolitik i EF kommer til at se ud. Vi har først i midten af oktober måned fået forslagene på bordet, ja, vi har endda først fået de sidste forslag den 25. oktober. De bearbejdes i øjeblikket, og vi skal have den første egentlige ministerrådsdrøftelse om dem den 5. og 6. december. Sideløbende hermed arbejder fiskerikommisionen med problemer, som er specielt danske.

Jeg skal kun gøre en enkelt bemærkning til hr. Fuglsang. Hvis man vil prøve at inddrage EF-problematikken i denne sag, så må man ikke glemme, at det, som hele tiden er

[Fiskeriministeren]

forhandlingsituationen efter udvidelsen til 200 sømils zoner, er jo, at man vil have noget for noget. Og hvad var det for en situation, vi ville være i, hvis vi alene stod med det, der med Danmark stående uden for EF ville være dansk farvand? Hvad var det så for en forhandlingsposition, vi havde over for Norge? Så vidt jeg kan se, havde vi ikke nogen muligheder for at give Norge det, det ville have til gengæld for at give os noget i de norske farvande.

Må jeg til allersidst sige til hr. Kurt Hansen, at jeg har foreslået, at forhandlingerne – ikke fastsættelsen af disse regelsæt, men netop forhandlingerne forud for fastsættelsen – skulle ske med fiskeriets organisationer, således som der er tradition for det i en del anden lovgivning. Det hænger vel sammen med, at det trods alt er disses medlemmer, der arbejder og har bådene, og som vil blive økonomisk og på anden måde berørt af disse ting. Jeg afviser bestemt ikke, at der er nogle økonomiske relationer over til SID, og jeg kan oplyse over for hr. Kurt Hansen, at jeg har kontakt med SID om disse spørgsmål. Det gælder såvel de mere konkrete daglige spørgsmål, som det gælder i forhold til de spørgsmål, vi forhandler i EF i øjeblikket. Jeg kan altså sige, at kontakten omkring disse spørgsmål er i orden, også til SID. Men jeg har altså valgt at følge den linje, der har været tradition for i forhold til de, om jeg så må sige, formelle forhandlinger omkring disse foranstaltningers gennemførelse.

Erlendsson (FP):

Jeg kan modsat fiskeriministeren ikke se, at der er noget forkert i, at hr. Fuglsang har inddraget EF i de betragtninger, han kom med her. Det er klart, at vore forhandlingsmuligheder over for England er væsentligt forringede, efter at vi i EF ikke har gjort som England. England har peget på, at det har 60 pct. af fisken inden for EF-farvandet, men vi bringer ikke de grønlandske farvande – et meget stort og fiskerigt område – ind i EF. Det ville være naturligt, om vi ikke bare var tog de grønlandske fiskeriinteresser. Her vil jeg gøre opmærksom på, at egentlige grønlandske fiskere tager kun ca. 1/4 af den fisk, som indbringes til de grønlandske bopladser, medens det er KGHs skibe – som i øvrigt fisker med stort underskud – som sørger for

resten af fiskeriet på Grønland, og det er meget lille i forhold til hele det danske fiskeri. Man har hele tiden prøvet at indskrænke det egentlige danske fiskeri deroppe, og nu har man lavet disse foranstaltninger over for nordmændene, hvor man, hvad enten man tror på den norske argumentation eller ej, jo godt kan have en kraftig formodning om, at der netop, som jeg sagde, er tale om en hævnakt.

Det undrer mig selvfølgelig ikke, at de socialistiske partier er meget glade for en licensordning. Det er noget, fiskerne principielt går imod. Det er begrænsende for den frie konkurrence, det er en begrænsning for de dygtigste fiskere, og det er fremmede for nepotisme, hvad enten den bliver af politisk art eller af organisationsmæssig karakter.

Jeg er glad for – sådan forstod jeg fiskeriministeren – at han ikke mente, han havde bemyndigelse i den nuværende lov. Ellers ville han jo ikke have foreslået denne lovændring. En socialdemokratisk fiskeriminister har tidligere forsøgt at fortolke gældende lov for vidtgående, og fremskridtspartiets protest herimod medførte den sidste ændring i saltvandsfiskeriloven. Nu har man altså denne gang fortolket mere restriktivt, og det kan vi principielt ikke være utilfredse med.

Endelig vil jeg gerne tage afstand fra det, som hr. Søren B. Jørgensen sagde om havets levende ressourcer, som man skulle beskytte. Det danske synspunkt, de danske havbiologers synspunkt i hvert fald, er, at det er en gavnlige ting at fiske hårdt på industrifisken, fordi biomassen i Nordsøen, som også hr. Kofoed sagde, har været konstant de sidste 10 år, og det er en konkurrent til den næring, som konsumfiskene kan tage, måske leve af og udvikle sig på, når man tillader en så stor masse af industrifisk.

Vi ønsker i den nuværende situation lovforslaget fremmet mest muligt. Vi ønsker derfor ikke udvalgsbehandling og kunne ønske, at fiskeriministeren kunne svare på de ganske få spørgsmål, der er stillet, her i salen i dag, sådan at lovforslaget hurtigt kan komme til at få gyldighed.

Men vi ønsker også, at regeringen skal forhandle på en sådan måde, at licensordninger undgås og afskaffes igen dér, hvor de er blevet indført.

Kofoed (V):

[Koføed]

Må jeg indledningsvis sige til hr. Erlendsson, at det er selvfølgelig meget interessant, når man bliver taget til indtægt for nogle synspunkter, men vi skal nok være forsigtige med at konstatere, at nu skal der bare fiskes hårdt på industrifisk, så er hele problemet løst. Sådan er det ikke, og man kan ikke sige her fra denne talerstol, at det er den evige sandhed. Det er rigtigt, at der tilsyneladende er et bestemt forhold, som jeg også illustrerede i min første tale, men derfor kan man ikke sige: nu skal vi bare fiske hårdt på industrifisk. Det afhænger af mange ting, og man skal passe på ikke at forenkle situationen så kraftigt, som hr. Erlendsson gjorde.

Jeg vil gerne takke ministeren for hans redegørelse vedrørende nordmændenes hensigter og nordmændenes handlinger, men jeg kan ikke forstå den politik, der nu føres fra både norsk og dansk side. Fiskeriministeren har den opfattelse, at fra den 1. januar 1978 indfører nordmændene licensordninger, men hvilken fangstmængde regner man med at man kan få licenser til? Det er det ene spørgsmål. Det andet spørgsmål: forstod jeg ministeren rigtigt, når jeg opfattede det sådan, at der overhovedet ingen muligheder er – ej heller for de 50 fartøjer – for at fiske i disse farvande før efter den 1. januar?

Jeg vil spørge om en ting yderligere; det drejer sig om noget, der er lidt vanskeligt at forstå. Vi har åbenbart lidt bedre tid nu til at gå lovgivningen igennem. Er denne lovgivning og de administrative regler, der nu tænkes udformet, i overensstemmelse med de reguleringsforanstaltninger, man påtænker fra Kommissionens side? Har regeringen undersøgt disse ting?

Jeg synes, det er en mærkelig formulering, der findes i det foreslåede § 1, stk. 3 – det glemte jeg at nævne i første omgang – hvor der står, at man skal »gennemføre foranstaltninger for dansk fiskeri, som er nødvendige i henhold til bestemmelser fastsat af fremmede stater«.

Jeg ved ikke, hvilke fremmede stater man tænker på. Er den almindelige terminologi ikke den, at man opererer med tredjelande? »Fremmede stater« er i hvert fald ikke et begreb, jeg nogen sinde er blevet stillet over for. Det kunne tyde på, at man i fiskeriministeriet ikke rigtig er klar over, i hvilken sammenhæng denne lov skal anvendes.

Jeg tilsiger et sagligt udvalgsarbejde; vi skal nok se at gøre det så hurtigt som muligt. Kunne ministeren ikke til sidst give en forklaring på, hvordan han tænker sig at licensordningerne skal administreres?

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg synes ærlig talt, hr. Erlendsson kommer meget nemt hen over de problemstillinger, vi snakker om med hensyn til ressourcerne, hvor meget der er af de forskellige fisk, og hvad de forskellige fisk lever af.

Jeg vil i hvert fald henstille til ministeren, at vi holder os væk fra de grønlandske farvandes fiskerigdom. Det må være grønlandernes område.

Jeg er en meget, meget nøjsom person – det kan sikkert også ses på mig – men jeg troede ærlig talt, at fiskerikommissionen skulle lave et dansk oplæg til en dansk fiskeripolitik, og den slags forslag har man normalt, inden man går ind i forhandlinger med andre lande om en fælles fiskeripolitik. Nu har vi fået at vide, at der foreligger forskellige forslag inden for EF med hensyn til en fiskeripolitik. Skal vi vente og læse disse forslag, før vi laver det danske forslag, så synes jeg faktisk ikke, der er megen grund til, at den fiskerikommission i det hele taget sidder.

Fuglsang (DKP):

Ministeren stillede spørgsmålet, hvor vi og vore fiskere havde været henne, hvis vi ikke havde haft EF i ryggen, når vi forhandlede med andre nationer med hensyn til fiskepladser osv. Jeg indrømmer, at sådan noget har jeg også tænkt over, men ved at se på, hvad der netop nu sker ude i verden, og ved at se på, hvordan de lande, som står uden for EF, har forhandlet og har været i stand til at forhandle sig til rette og opnå nogenlunde rimelige resultater, så er jeg næsten kommet til at tro, at Danmark havde stået bedre, både ved forhandlingerne med nordmændene og i andre tilfælde, hvis vi ikke havde været bundet af EF og havde været nødt til at tage hensyn til de store EF-fiskerinationers interesser. Endelig vil jeg da sige, at der er jo også andre internationale organer, som forhandler om havets problemer, fiskeriets problemer. Jeg kan bl. a. nævne rækken af havretskonferencer, som jo netop drøfter de samme spørgsmål og gør det –

[Fuglsang]

tror jeg nok, selv om de også har problemer – ud fra mere fælles interesser og gensidig hensyntagen.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Til hr. Bjørn Poulsen vil jeg gerne sige, at grønlændernes område er dansk område, indtil folketinget har vedtaget noget andet.

Til hr. Kofoed vil jeg gerne sige, at det er kedeligt at måtte konstatere – måske ikke mindst med henblik på den nye interne politiske situation i partiet venstre, som sandsynligvis snart vil eksistere – at en repræsentant for partiet venstre, selv når han bakkes op af fremskridtspartiet på et rent sagligt punkt, føler sig forpligtet til at være uenig.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

På samme måde som jeg kan give tilslutning til hr. Kofoeds bemærkninger om den samlede biomasse i Nordsøen, kan jeg også give tilslutning til, at man ikke kan drage en så forenklet slutning, som hr. Erlendsson gjorde, nemlig at man bare kan satse hårdt på industrifiskeriet. Det er jo således, at en række af de forslag om reguleringsforanstaltninger og begrænsninger i fiskeriet, som er gennemført, også for industrifiskens vedkommende er sket med tilslutning fra biologisk side, også fra dansk biologisk side.

Videre siger hr. Erlendsson, at vi skal undgå licensordninger. Det tror jeg ikke vi kan. Jeg tror ikke, vi kan forhandle os frem til, at det system, som næsten alle lande er gået ind på at bruge, det skal man ikke mere bruge. Situationen er jo den, at EF forlanger fiskeplaner, forlanger licenser for andre landes fartøjer, der ønsker at få adgang til at fiske inden for EFs område.

Jeg kan sige til hr. Kofoed, at det er rigtigt opfattet, at vi ikke får lov til at fiske i den resterende del af året – heller ikke de 50 både, der oprindeligt var givet tilladelse til. Jeg kan derimod ikke sige noget om, hvilke fangstmængder der kan blive tale om fra den 1. januar 1978. Det vil afhænge af, hvorledes forhandlingerne mellem EF og Norge om det gensidige fiskeri går. De første forhandlinger blev ført mandag og tirsdag i indeværende uge, og disse forhandlinger var vanskelige. Det var en vanskelig start, men man fortsætter forhandlingerne – så vidt jeg husker, er

det den 24. og 25. i denne måned – og omfanget af de muligheder, vi får, vil knytte sig til det samlede resultat af forhandlingerne mellem Norge og EF.

Når hr. Kofoed her siger, at vi ikke skal bruge formuleringen »fremmede stater«, men i stedet for skulle tale om tredjelande, så tror jeg, jeg må sige, at det er nok nødvendigt, at man færdes så meget, som hr. Kofoed gør, i EF-kredse, for at bruge den formulering. Jeg tror ikke, vi i dansk lovgivning kan indsætte formuleringen »tredjelande«. Jeg vil godt være med til at overveje, om vi skal bruge en helt tredje formulering end dem, vi har nævnt indtil nu, men selve begrebet »tredjelande« ville i hvert fald forudsætte, at vi nærmere definerede i forhold til hvad.

Til hr. Bjørn Poulsen skal jeg kun sige, at det har aldrig været meningen, at fiskerikommissionen skulle lave det oplæg, som danske forhandlere skulle gå ind i forhandlingerne i EF med. Det har hele tiden været tanken, at det, som fiskerikommissionen skulle beskæftige sig med, var den danske del og ikke den del, som med vores medlemskab af EF er placeret i EF.

Til allersidst skal jeg sige til hr. Kofoed, at jeg vil ikke forsøge at gå ind i en detaljeret drøftelse her i dag omkring administrationen af licensordninger, og jeg vil gerne tilføje, at lovforslaget, hvis det gennemføres i den foreliggende form, jo ikke bare tager sigte på at kunne udstede licenser. Det forsøger at dække os ind, så at vi kan løse de opgaver, vi måtte blive stillet over for af forskellig karakter. Vi kan komme i en række situationer, der hver for sig vil være forskellige, hvorfor vores behandling af dem også må være forskellig. Skulle jeg gå ind i diskussionen på nuværende tidspunkt, så måtte jeg som udgangspunkt gøre en række forudsætninger. Jeg tror, det egner sig bedre til det udvalgsarbejde, som jeg forstår vi får i fortsættelse af førstebehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingerne.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
 vedtoges uden afstemning.

Formanden:

[Formanden]

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Reguleringsbestemmelse).

(Lovforslag nr. L 84. Fremsat 4/11 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Frederiksen (S):

Det drejer sig om de ydelser, der gives til uddannelse og forsørgelse til de 16-17-årige. Det, der indeholdes i forslaget, er en regulering efter objektive kriterier, og det ene kriterium er i dette tilfælde udviklingen i antallet af 16-17-årige siden det foregående finansår. Samtidig reguleres beløbet med halvdelen af den procentvise forskel mellem de to foregående januarreguleringspristal. Pristalsreguleringen sker for hver fulde 3 points udsving i reguleringspristallet over 100 og for hver fulde 2 points udsving under 100. Eventuelt overskydende point henstår til næste regulering.

Beløbet, der er afsat til disse unge, er i indeværende finansår efter ændringen af merværdiafgiften 246 mill. kr., og det er i næste finansår, der kun omfatter 3 kvartaler, beregnet til 193 mill. kr. Der er ingen økonomiske konsekvenser i forslaget i forhold til gældende praksis på dette område.

Loven siger, at fuld ydelse normalt forudsætter, at husstandsindkomsten ikke overstiger 70.000 kr., og heraf må barnets egen indtægt ikke overstige 4.000 kr. Ydelsen bortfalder helt, når barnets indtægt overstiger 15.000 kr. årligt.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale forslaget.

Ole Hovmand (FP):

Dette lovforslag indebærer en lovfæstelse af almindelig praksis på grundlag af folketingets tidligere flertal. Men fordi man har fået 135 Ft

en dårlig vane, er der jo ingen grund til at ophøje det til lov. Så er det jo endnu sværere at vende tilbage til en fornuftig løsning vedrørende ungdomsydelserne.

Fremskridtspartiet er tidligere gået ind for, at børnetilskudsordningen skulle fortsættes lineært til de 16-17-årige, men dette kunne ikke gennemføres. Denne ordning med ungdomsydelserne er umulig at administrere og giver et overskud i de velhavende kommuner, fordi de ikke har det klientel, der kan komme ind under denne lov. Derfor ønsker vi ikke, at dette princip bliver ophøjet til lov.

Holm (V):

Lovforslaget drejer sig om en automatisk regulering af bevillingen til ungdomsydelsen på de årlige finanslove. Forslaget følger en praksis, der er kendt fra andre ydelser, idet beløbet tænkes reguleret med halvdelen af den procentvise forskel mellem de to forudgående januarreguleringspristal. Der sker endvidere en regulering på baggrund af antallet af 16-17-årige i de enkelte finansår.

Der er uden tvivl tale om en praktisk ordning, men jeg vil principielt bemærke, at hver gang vi på denne måde indfører en automatisk regulering af udgiftsposter, begrænser det folketingets muligheder for at styre udgiftsudviklingen.

Jeg skal med disse bemærkninger tilsige lovforslaget en positiv behandling i udvalget.

Palle Simonsen (KF):

Vi kan tiltræde lovforslaget. Der er jo tale om at anvende en mere rationel fremgangsmåde end før, og jeg opfatter lovforslaget således, at der alene er tale om at ændre praksis, så man ikke længere skal behandle spørgsmålet i finansudvalget én gang årligt.

Jeg vil dog godt nævne ved denne lejlighed, at der nok under udvalgsarbejdet kunne være grund til at se på selve den administrative praksis omkring ungdomsydelsen. Jeg synes nok, der ligger et problem i den meget forskelligartede praksis, der anvendes fra kommune til kommune, men det foreslår jeg at vi tager op i udvalget.

Bodil Liventhal (CD):

Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg blot fremføre, at centrum-demokraterne intet har at indvende